

25.1.2017

Tampereen yliopistollisen sairaalan influenssarokotuskampanja ”Uskokko Eenokkia vai Reettaa”

Pirkanmaan sairaanhoitopiirin (PSHP) henkilökunta on ottanut huonosti kausi-influenssarokotteita. Vuonna 2015 rokotuskattavuus oli vain 38 %. Infektioyksikössä asia ihmetytti, koska rokote on sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisille sekä lääkehuollon henkilöstölle Terveyden- ja hyvinvoinnin laitos suosittama ja maksuton. Pohdimme, että onko kyse asenteesta, tiedonpuutteesta vai mistä. Tampereen yliopistollisessa sairaalassa (Tays) on kampanjoitu aiempina vuosina influenssarokotuksen ottamisen puolesta julisteiden, verkkosivujen ja tiedotteiden avulla.

Päätettiin selvittää asiaa kysymällä henkilökunnalta miksi he ottavat tai jättävät ottamatta influenssarokotteen. Keväällä 2016 toteutettiin PSHP:n sairaaloiden henkilökunnalle aiheesta kyselytutkimus. Kyse- lyn tulosten avulla pyrittiin kohdennetusti tarttumaan alhaiseen rokotuskattavuuteen vaikuttaviin seikkoi- hin. Tavoite oli saada PSHP:n työntekijät ottamaan rokotteita.

Kyselyyn vastasi 2326 työntekijää. PSHP:n työntekijä määrä on noin 7800 henkilöä. Vastausprosentti oli noin 30. Eniten kyselyyn vastasi sairaanhoitajia (N=600) ja lääkäreitä (N=333). Kyselyyn vastanneista 31 % ei ollut ottanut influenssarokotetta (N=715).

Neljä yleisintä syytä olla ottamatta rokote olivat:

1. Haittavaikutusten pelko
2. Työntekijä ei kokenut influenssaa uhkaksi omalle terveydelle
3. Rokotteen saaminen ei ollut riittävän vaivatonta
4. Rokotetta ei koettu riittävän tehokkaaksi

Sairaanhoitajilla merkittävin syy rokotteen ottamatta jättämiseen oli haittavaikutusten pelko. Lääkäreillä rokotteen puutteellinen saatavuus oli merkittävin syy.

Influenssarokotuskampanjaa varten perustettiin työryhmä, johon kuuluivat hygieniahoitajat Miia Koskinen ja Rita Niemi, infektio lääkärit Janne Laine ja Reetta Huttunen, reumatologi Vappu Rantalaiho sekä av- sihteerit Mika Martikainen ja Jarkko Salomaa.

Koska aikaisempina vuosina käytössä olleet perinteiset keinot eivät ole tuottaneet tulosta, työryhmä mielti uusia keinoja kampanjointiin. Päätettiin tehdä videosarja, jossa käsitellään huumorin keinoin kyse- lyssä esiin tulleita syitä olla ottamatta rokotetta. Videosarjassa esiintyi fiktiivisiä hahmoja, jotka olivat sai- raalan eri ammattiryhmistä ja puhuivat perinteikästä tampereenkielistä murretta. Joka videon lopussa infektio lääkäri Reetta Huttunen antaa vastauksen esitettyihin väitteisiin. Videosarjan punainen lanka oli kaikkien tuntema Eenokki.

Videot levitettiin Taysin Youtube-kanavan kautta ja ne linkitettiin PSHP:n intraan. Videoita julkaistiin kak- si – kolme viikossa. Kaikkiaan videoita oli kahdeksan. Videot ovat olleet suosittuja ja palaute niistä on ollut positiivista. Youtubessa videoita on katsottu noin 42 000 kertaa. Kampanjaan kuului myös vahvasti hygieniahoitaja ja infektio lääkäriin pitämät rokotusinfot yksiköissä. Samaan aikaan korostettiin, että roko- tusluvan saaneilla työntekijöillä on mahdollisuus rokottaa yksikössä henkilökuntaa.

Influenssarokotuksen oli 6.1.2017 mennessä ottanut 61 % PSHP:n kaikista työntekijöistä. Luku on huo- mattavasti suurempi kuin aiempina vuosina. Keväällä 2017 tehdään uusi kyselytutkimus henkilökunnalle influenssarokotukseen liittyen.

Hygieniahoitajat Miia Koskinen ja Rita Niemi, Tays